

Hannukaisen ja Kaunisvaaran kaivoshankkeet Tilannekatsaus

*Illäksen
Istävät*

AJANKOHTAISET ASIAT

- ▶ Kaivoslupahakemus (TUKES)
- ▶ Ympäristö- ja vesitalouslupahakemus (AVI)
- ▶ Pohjavesiongelmia
- ▶ YVA-tilanne
- ▶ Kaivoskaava (HaO)
- ▶ Kaunis Iron tilanne - lupapäätös
- ▶ Rautarikasteen hintakehitys

MONIMUTKAINEN LUPAPROSESSI

Kaivosluvituksen toisistaan riippumattomat prosessit:

YVA-vaihe (ELY-keskus) (ja kansainvälinen kuuleminen, jos kysymyksessä rajajoki)

Kaivoslupahakemus (TUKES)

Ympäristö- ja vesitalouslupahakemus (AVI) (ja kansainvälinen kuuleminen, jos kysymyksessä rajajoki)

- Naturalausunto (ELY-keskus)

Kaavoitus (kunta) (ja kansainvälinen kuuleminen, jos kysymyksessä rajajoki)

Kaikissa prosesseissa on kuulutus ja kuulemisvaihe. Päätöksistä saa valittaa.

KAIVOSLUPAHAKEMUS

- Jätetty TUKES:ille 29.4.2022, kuulutettu 18.5.2022
- Vastineet jätettiin 13.9.2022. Muistutusta laadittiin n. 130 sivua
- Kaivosyhtiöllä oli aikaa 30.11.2022 jättää vastineensa
- *”Vastineen johdosta Tukes varaa asianosaisille tilaisuuden vastaselityksen antamiseen, jos Hannukainen Miningin antama vastine vaikuttaa asian ratkaisuun. Vastaselityksen jälkeen kaivoslupahakemus siirtyy lupaharkintaan”*. Lähde: Hannukainen Miningin joulukuun uutiskirje 21.12.2022
- Vastaselityksiä ei ole vielä pyydetty
- Päätös odotettavissa talvella 2023

Suurena puutteena on edelleen, että emme tarkkaan tiedä hankkeen ympäristövaikutuksista, kun ympäristölupahakemusta ei ole kuulutettu!

LAPIN ELY:N KOMMENTTI KAIVOSLUPALAUDUNNOSSA

"Ympäristö- ja vesitalousluvan täydennystarpeet ovat sellaisia, että niillä on vaikutusta myös kaivosluvan myöntämisedellytyksiin"

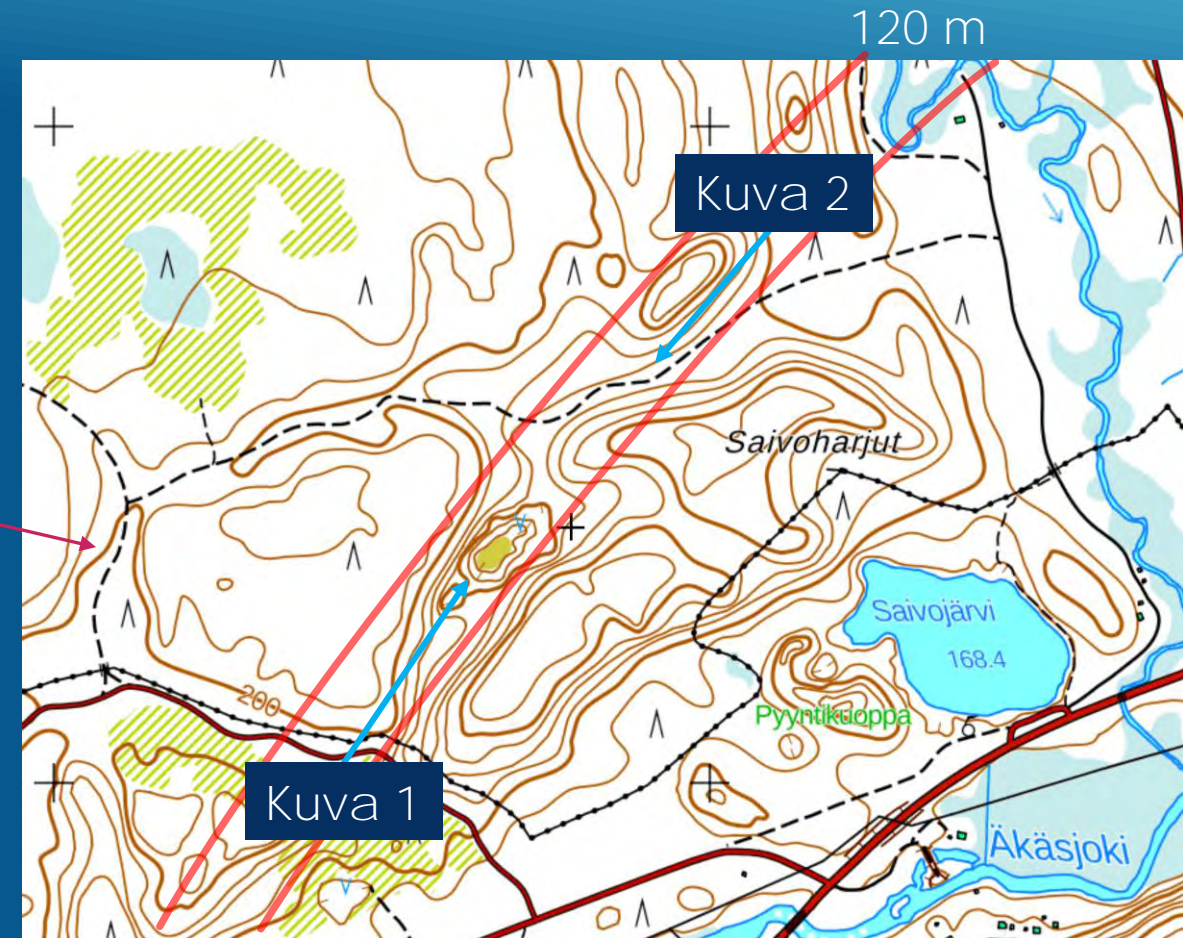
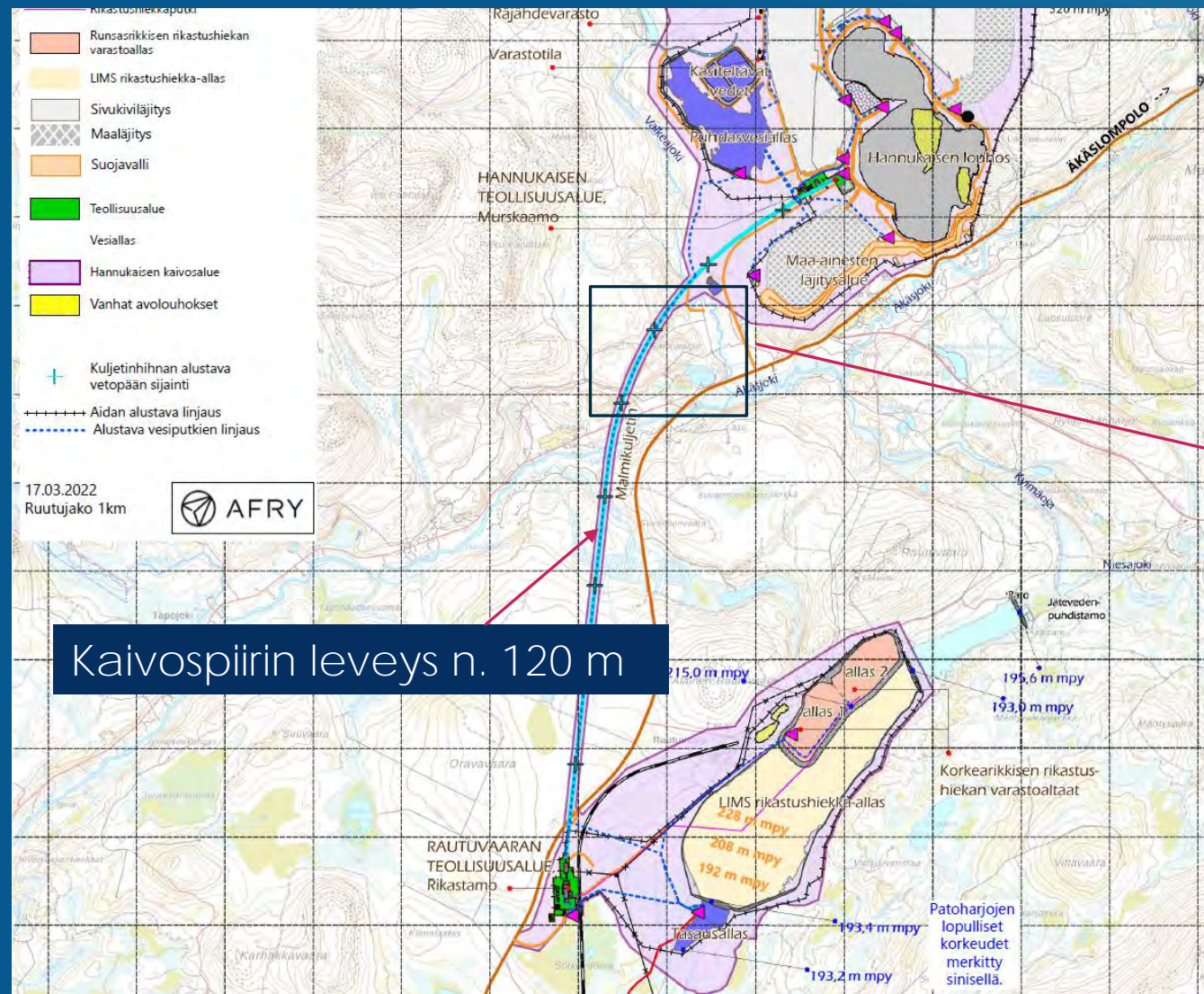
"Lapin ELY-keskus toteaa, että se voi lausua kaivosluvan myöntämisen edellytyksistä liittyen kaivostoiminnan vaikutuksista ympäristöön, turvallisuuteen ja luonnonsuojeluun vasta siinä vaiheessa, kun ympäristö- ja vesitalouslupahakemuksen täydennykset ovat käytettävissä."

Miksi näitä ei voi käsitellä rinnan??

KAIVOSLAKI 2011 48 §, KAIVOSLUVAN MYÖNTÄMISEN ESTEET

Vaikka kaivosluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä, lupaa ei saa myöntää, jos kaivostoiminta aiheuttaa vaaraa yleiselle turvallisuudelle, aiheuttaa huomattavia vahingollisia ympäristövaikutuksia tai heikentää merkittävästi paikkakunnan asutus- ja elinkeino-oloja eikä mainittua vaaraa tai vaikutuksia voida lupamääräyksin poistaa.

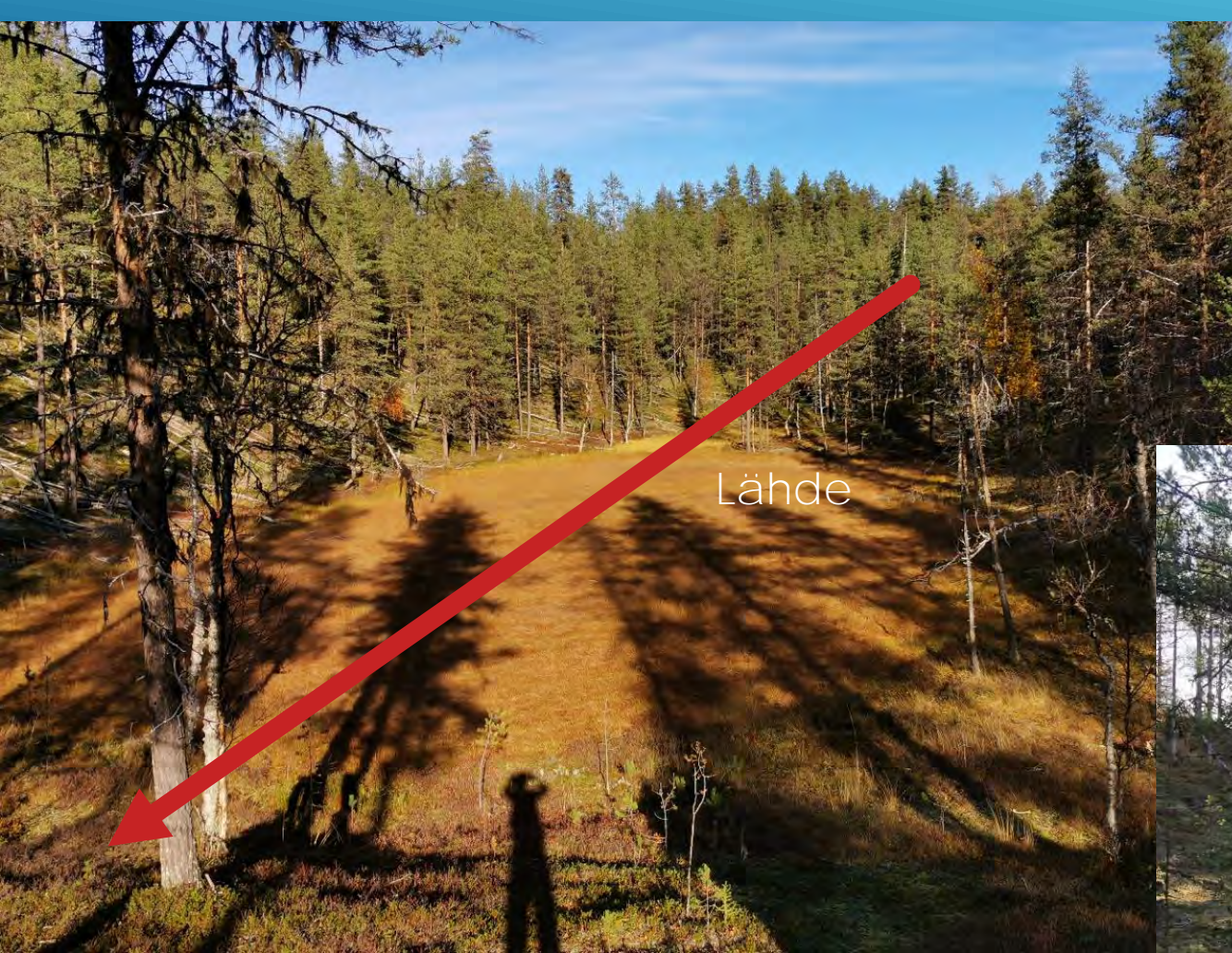
SAIVOHARJUT - MALMIKULJETTIMEN MAHDOTON REITTI

Malmikuljetin leikkaa Saivoharjujen läpi

MALMIKULJETTIMEN REITTI

Kuva 2

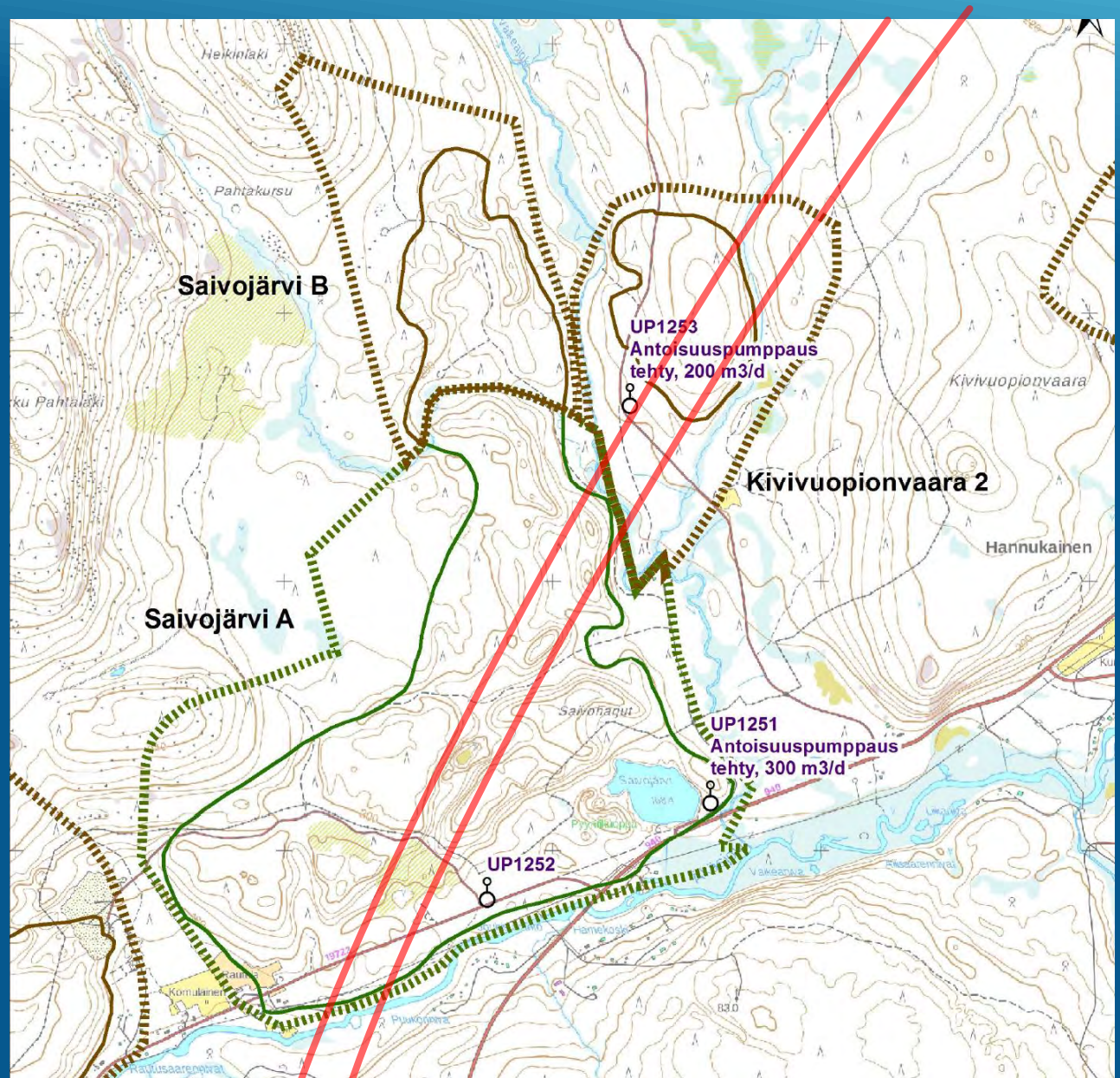
Kuva 1

Harjujen korkeusero jopa 40 m

SAIVOHARJUN POHJAVESIALUEET

AVI on kiinnittänyt huomiota malmikuljettimeen ja vaatii siihen “lievennyksiä”

KAIVOKSEN TUPAILLAT 1

- ”Valitusaikojen vaikutukset korvauksiin nousivat keskusteluun maanomistajien tapaillassa 24.11.2022”

- ”Olin 47-vuotias, kun kaivoksen hankesuunnitelmat käynnistyivät v. 2005. Olen kohta 65-vuotias, mutta edelleen olen tässä samassa tilanteessa. En voi investoida yritystoimintaan mahdollisesti alkavan kaivostoiminnan vuoksi. On myös ymmärrettävää, ettei kaivosyhtiön ole järkevää lunastaa kiinteistöjä, koska sekään ei tiedä saako kaivos tarvitsemiaan lupia. Onko mitään keinoa, miten kaivoksen aiheuttama haitta korvattaisiin ennen kaivoksen avaamista, Hirvasoja kysyi tapaillassa.”

Lähde: Hannukainen Miningin joulukuun uutiskirje 21.12.2022

KAIVOKSEN TUPAILLAT 2

- Räjätysaiheiset tupailat eivät keränneet yleisöä 7-8.12.2022 Äkäslompolossa
- läsnä yhteensä vain 5 henkilöä
- *"Lisäksi tulemme järjestämään hihnakuljetinaiheisen tupailan kuljettimen vaikutusalueen asukkaille ja maanomistajille"*

YMPÄRISTÖ- JA VESITALOUSLUPAHAKEMUS

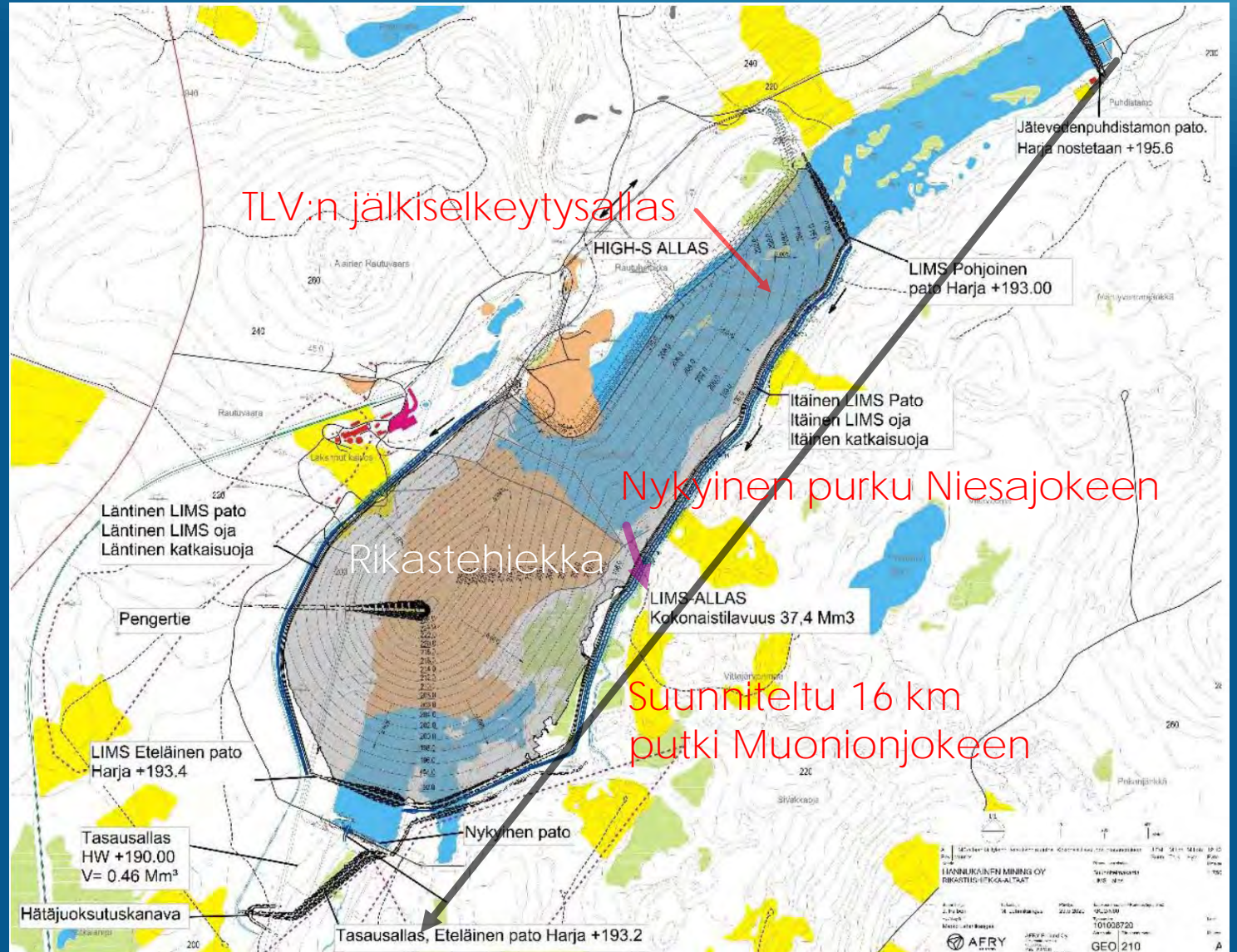
- Uusi hakemus jätettiin Aluehallintovirastolle (AVI) 10.12.2021
- Vain päädokumentti (n. 600 s) on julkaistu, ei liitteitä
- Kaivosyhtiöllä on vielä menossa täydennyskysymyksiin vastaaminen
- AVI edellyttää nyt selvästi tarkempia suunnitelmia. Keskeneneräisyyksiä ei enää hyväksytä:

”.....on nähtävissä, että yleissuunnitelmatasoiset suunnitelmat eivät enää riitä asianmukaista lupaharkintaa varten, vaan lupaharkintaa varten vaaditaan tarkempia suunnitelmia”
- Määräaika täydennyksille jatkettu 28.2.2023 saakka. Jos Yhtiö tarvitsee pitkän jatkoajan, AVI harkitsee jättävänsä hakemuksen tutkimatta, jolloin Yhtiö voi vielä kerran jättää uuden hakemuksen

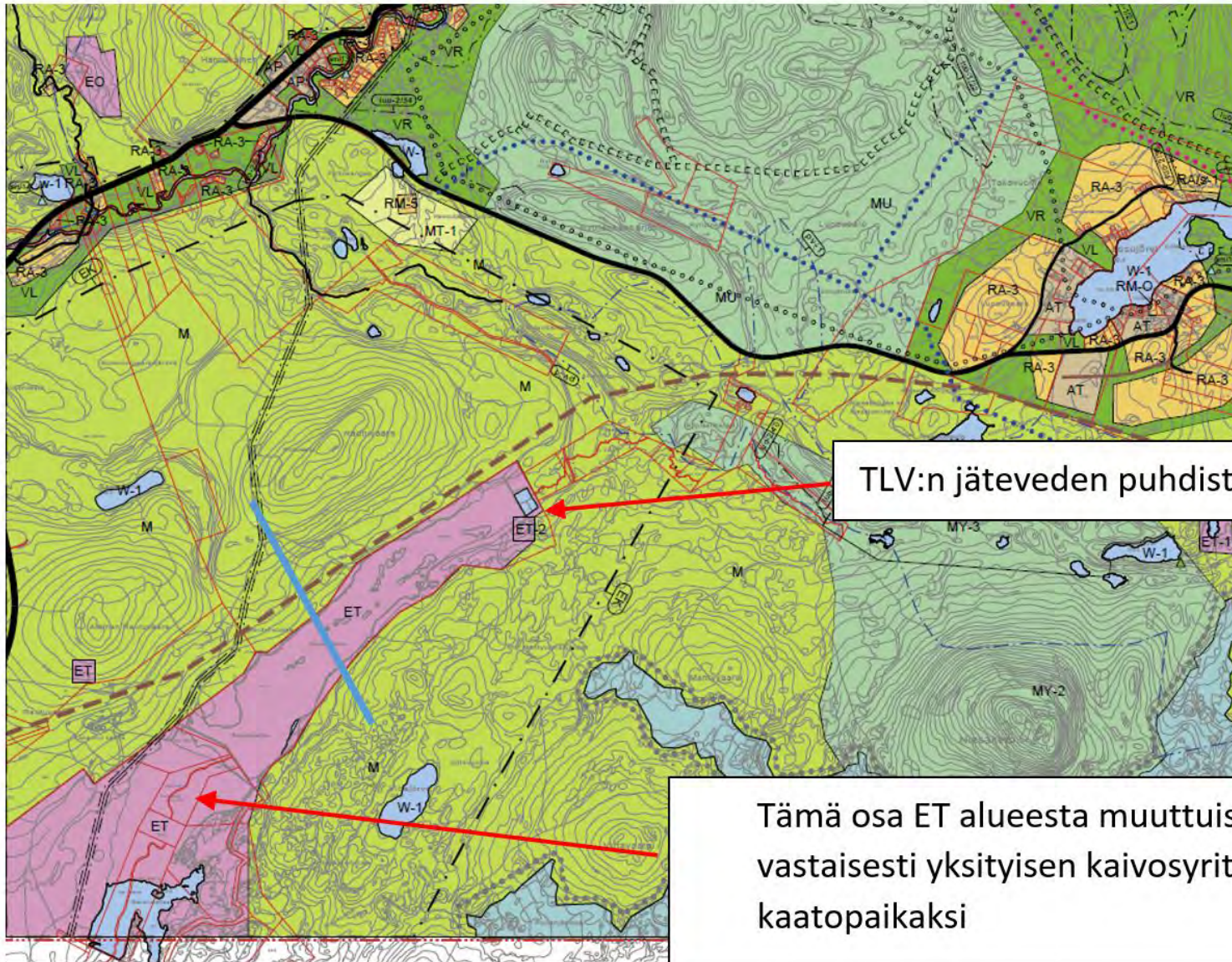
YLLÄKSEN JÄTEVEDENPUHDISTAMO LISÄONGELMANA

Putkivaihtoehdosta ei saamamme tiedon mukaan ole päästy sovintoon – eikä näytä siltä, että päästäänkään!

Eikä Tunturi-Lapin Vesi Oy (TLV) halua luopua altaasta!

KAAVA ON MAAKUNTAKAAVAN VASTAINEN

TLV:n jäteveden puhdistamo

Tämä osa ET alueesta muuttuisi maakuntakaavan vastaisesti yksityisen kaivosyrityksen ongelmajätteen kaatopaikaksi

YLLÄKSEN PUHDISTAMON (TLV) PÄÄSTÖISTÄ VERRATTUNA KAIVOKSEEN

Jätevesimäärät vuodessa:

- Ylläksen keskuspuhdistamon vesimääräennuste v. 2030 = 450.000 m³
- Kaivoksen keskipäästö (vuodet 16 – 19) = 10.900.000 m³
- Kaivoksen max. päästö (vuodet 16 – 19) = 13.500.000 m³

Kaivoksen päästöt ovat siis 24 – 30 kertaiset

Typpipäästöt vuodessa:

- Ylläksen keskuspuhdistamo (jälkiselkeytysaltaalta vesistöön) = 2,9 tonnia
- Jos putkivaihtoehto toteutuu = 29 tonnia
- Kaivos arvio = 218 tonnia

Kaivoksen päästöt ovat siis 75-kertaiset

YVA-ASIA

- YVA:asia (uudistaminen) on edelleen avoinna ja vireillä EU-taholla
- Tiettyä etenemistä odotettavissa lähiaikoina
- YVA = Ympäristövaikutusten arviointi

KAIIVOSKAAVAN TILANNE

- Kaavasta jätettiin vasta-vastineet Hallinto-oikeudelle 10.6.2022
- Asia on edelleen oikeudessa käsiteltävänä, päätös odotettavissa keväällä 2023
- Jos valitus hyväksytään, palaa asia kunnalle uutta kaavakäsittelyä varten
- Kunnalla voi olla haasteita kaavoituksessa, koska AVI:lta on saatu uutta tietoa moneen asiaan (mm. pohjavesiasia, lentokiviongelma, TLV-kysymys y.m.)
- Mikäli valitus hylätään, on seuraava askelemme valituslupapyyntö ja valitus Korkeimmalle hallinto-oikeudelle

ASIOITA, JOISTA ON LAUSUTTU

Asioita, joista Ylläksen toimijat ovat eri hakemuksissa lausuneet ovat mm.:

- *Vaikutus matkailuun*
- *Vaikutus poronhoitoon*
- *Asianosaiskysymykset*
- *Suojavallin suojaava vaikutus*
- *Lentokiviongelman*
- *Asbestiriski ja pöly*
- *Kaivossuunnitelma ei noudata maakuntakaavan ohjeistusta*
- *Saivojärven harjualue*
- *Yhteisvaikutus muiden hankkeiden kanssa (Kaunis Iron)*
- *Hannukaisen kaivosalueen pohjavesiolosuhteista ja Äkäsjokiriski*
- *Arvio Äkäsjoen valahtamisesta avolouhokseen*
- *Sulkemisen haasteet, esitetyt ratkaisut on väärin suunniteltu, eivät toimi*
- *PAF-sivukivikasan pohja- ja peittorakenne sekä vuotomääräarvio*
- *Peittorakenteiden pitkäaikaiskestävyys*
- *Ym. ym.*

KAUNIS IRON

Ruotsin Pajalassa toimiva kaivosyhtiö Kaunis Iron AB sai jatkoluvan 1.12.2022 (Umeå Tingsrätt, miljö- och vattendomstolen)

- 11 tahoja on jättänyt valituksen Svean hovioikeudelle

Selvimmät tekniset puutteet ja virheet lupapäätöksessä:

- Virheitä kansainvälisessä käsittelyssä (Espoo sopimus)
- Tuomioistuimen arvio hyväksyttävyydestä perustuu virheellisiin vesikuormituslaskelmiin – vakava virhe ionitasapainossa ja vedenpuhdistuksessa.
- Tuomioistuin on myöntänyt 3 – 5 v koeajan täysimittaiselle ympäristökokeelle, vaikka on selvää, että asetettuja raja-arvoja ei voida saavuttaa ilman lisäpuhdistusta, jota ei ole vaadittu
- Tuomioistuin ei ole tarkistanut selkeytysaltaan riittävyttä päätettyään, että kaikki vesi on johdettava selkeytysaltaan kautta - uusia laskelmia olisi pitänyt vaatia. Allas jää nyt varmasti liian pieneksi
- Ksantaatille asetettiin päästöraja, mutta liian korkea

-> Epävarmuus Muonionjoen ekosysteemin vaurioitumisesta on ennestään kasvanut

LUPAPÄÄTÖKSEN RAJA-ARVOT VRT. YHTIÖN ARVIOITA

Månadsmedelvärden								
		Umeå Tingsrätt Beslut 1.12.2022	KIAB Övergr. medel		KIAB Högsta års		KIAB Övergr. Max	
Ämne	Enhet	Månadsmedelvärde	mg/l	Faktor	mg/l	Faktor	mg/l	Faktor
Sulfat	mg/l	2600	989	0,4	1918	0,7	2929	1,1
Koppar	mg/l	0,005	0,0039	0,8	0,0123	2,5	0,0139	2,8
Krom	mg/l	0,01	0,0042	0,4	0,0072	0,7	0,0105	1,1
Nickel	mg/l	0,1	0,300	3,0	0,526	5,3	0,72	7,2
Zink	mg/l	0,1	0,0707	0,7	0,1258	1,3	0,1936	1,9
Årsmedelvärden								
		Umeå Tingsrätt Beslut 1.12.2022	KIAB Övergr. medel		KIAB Högsta års		KIAB Övergr. Max	
Ämne	Enhet	Årsmedelvärde	mg/l	Faktor	mg/l	Faktor	mg/l	Faktor
Sulfat	mg/l	1700	989	0,6	1918	1,1	2929	1,7
Koppar	mg/l	0,001	0,0039	3,9	0,0123	12,3	0,0139	13,9
Krom	mg/l	0,005	0,0042	0,8	0,0072	1,4	0,0105	2,1
Nickel	mg/l	0,08	0,3	3,7	0,526	6,6	0,72	9,0
Zink	mg/l	0,05	0,0707	1,4	0,1258	2,5	0,1936	3,9

RAUTARIKASTEEN HINTAKEHITYS

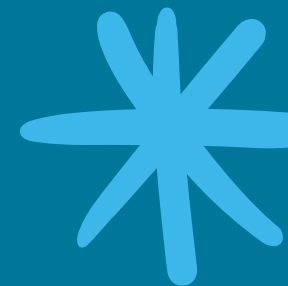
Talouden epävarman tilanteen johdosta hinta vaihtelee suuresti

KIITOS!

Alava
Hotelli Ylläshumina
Hotelli Ylläsrinne
Jemes Sport
Jounin Kauppa
Kuer Kievari
Kohta Coworking
Kuukkeli
Lapland Hub
Lapland Hotels
Lomarengas
Luxury Lodge
Ravintola Rouhe
Ravintola Poro
Mailan Putiikki
SportCorner Ylläs
Tunturikaluste
Viestintätoimisto Drum
Ylläs Experiences, Adventures & Safaris
Äkäslompolo Sportshop

*Ylläksen
stävät*